

LJUDSKE PESMI NA NOTRANJSKEM

Z vami delimo pesmi, ki smo jih prepevali v okviru študijskega krožka Ljudske pesmi na Notranjskem.

Najraje smo prepevali pesmi, ki se pojejo samo v Loški dolini oziroma na jugu Notranjske in pa šaljive.

Novoletna kolednica » Smo slišali ptičice peti«

Smo slišali ptičice peti
Ob lepemu staremu leti
I: še lepše mo slišali v novemu letu,
Če bomo veseli vsi skp. :I

Veselo je srčece moje,
Ker vidi zveličanje svoje,
I: le hitro gor vstani, pleničke pregani,
Saj Jazus že rojen leži. :I

Marija ga je rodila,
v plenice ga je povila,
I: v plenice povila, v jasli pložila,
Svet Jožef za varha je stal :I

»Stoji, stoji tu majstu Luož« (šaljiva ljudska)

Stoji, stoji tu mejstu Lož
Stoji, stoji tu mejstu Lož,
tu mejstu imenitnu,
okul so same festenge
s srubretam spletene.

Na svietega Šimona dan
je biu semin tepravi,
kolker šimenlou je blu prgnaneh,
vse so bli prodani.

Pride stari kapitan
kupu je dve muše,
pršu jih je gliedat rihtar sam:
tečrn, prau, bo bulši.

Te črnega bom prec zeklou,
de me ne bo hirou,
puol pa še te družega,
da bom kosti uobirou.

Po mejste se sprehajajo
te jemenitne frajle,
vteptjene raše imajo,
frtofe razcapane.

Loški fantje so lepi,
majo pouhave kape,
pouhave jen gobave,
narveč so ble take.

Manj znane narečne besede:

festenge - utrdbe

srubret - srobot

vteptjene - nagubane

raš - krilo iz raševine

frtof - predpasnik

Tobak je Bog ustvaril

Tobak je Bog ustvaril
samo za moški stan
kadijo ga tud ženske,
katerih ni nič sram.

U fajfo s ga nabaše,
potem ga pokadi,
nato pijana v kotu
tri šprahe govori.

Obljubo sem storila:
kadila ga ne bom,
bom škatelco kupila
pa šnofalaga bom.

Sijaj, sijaj sončece

Sijaj, sijaj, sončece,
oj sonce rumeno!
Kako bom pa sijalo,
k' sem vedno žalostno.
Če zjutraj zgodaj gori grem,
dekleta jokajo,
bi rade še ležale,
pa vstati morajo.
Če opoldne vroče sijem,
se hlapci kregajo,
bi v senčici ležali,
pa delat' morajo.
Če zvečer zgodaj doli grem,
pastirci tarnajo,
domov bi radi gnali,
pa črede nimajo.

Marko skače

Marko skače, Marko skače

po zeleni trati,

aj, aj ajajaj,

po zeleni trati.

V rokah nosi, v rokah nosi

sedem žutih zlatih,

aj, aj ajajaj,

sedem žutih zlatih,

To de njemi, to de njemi

za devojko dati,

aj, aj ajajaj,

za devojko dati,

Pijte, jejte, pijte, jejte,

moj'ga brata konji!

aj, aj ajajaj,

moj'ga brata konji!

Pa smo išli, pa smo išli

daleč po devojko,

aj, aj ajajaj,

daleč po devojko,

Prek devetih, prek devetih,

pred desetih mostov,

aj, aj ajajaj,

pred desetih mostov,

Dajte nam jo, dajte nam jo,

naša draga mati!

Aj, aj ajajaj,

naša draga mati!

Ne dam ti jo, ne dam ti jo,

lagov si bradati!

Aj, aj ajajaj,

lagov si bradati!

Raj jo hočem, raj jo hočem

v skrinjo zaklepati!

Aj, aj ajajaj,

v skrinjo zaklepati!

Lipa zelenela je

Lipa zelenela je

tam v dišečem gaju,

s cvetjem me posipala,

d'jal sem, da sem v raju.

Veje raztezavala

k nebu je visoko,

meni pa je do srca

segala globoko.

Ptičice je lipica

v senčico vabila,

kadar ležal sem pod njo,
me je ohladila.
Revica pa je sedaj
skoraj ovenela,
cvetje, listje zeleno
zima ji je vzela.
Spavaj, draga ljubica !
Večno ne boš spala,
nova pomlad zelena
novi cvet bo gnala.

Počiva jezero v tihoti

Počiva jezero v tihoti
in listje rahlo mi šumi.
Ob jezeru v temni noči
mlad partizan molče stoji.
Obljubo deklica je dala,
da bo čakala tisti dan,
ko bo svoboda zasijala,
ko se povrne partizan.
Ko drugo leto borbe mine,
prejela draga pisemce,
da partizanu vrh planine
prebila krogla je srce.

Počiva jezero v tihoti
in listje rahlo mi šumi.
Na dnu samotnega jezera
dekle nesrečno mirno spi.

Tam dol na ravnem polju

Tam dol' na ravnem polju,
stoji, stoji en beli grad,
tam dol na ravnem polju
stoji en beli grad.

Pod gradom pa špancira
en zavber, zavber fantič mlad,
pod gradom pa špancira
en zavber fantič mlad.

Skoz okno doli gleda
ena zavber zavber deklica,
skoz okno doli gleda
ena zavber deklica.

Oj, fantič pridi k meni,
saj sama, sama sem doma,
oj, fantič pridi k meni,
saj sama sem doma.

Jaz bi že prišel k tebi,
pa se, pa se bojim zaspāt,
jaz bi že prišel k tebi,
pa se bojim zaspāt.

Nič se ne boj zaspati,
saj imam, saj imam petelinčke tri,

nič se ne boj zaspati,
saj imam petelinčke tri.

Ta prvi mi zapoje,
ko je ur'ca, ur'ca polnoči,

ta prvi mi zapoje,
ko je ur'ca polnoči.

Ta drugi mi zapoje,
ko je ur'ca, ur'ca dve al' tri,

ta drugi mi zapoje,
ko je ur'ca dve al' tri.

Ta tretji mi zapoje,
ko se dela, dela beli dan,

ta tretji mi zapoje,
ko se dela beli dan.

Petelinčki so zapeli,
a fantič, fantič je zaspal,
petelinčki so zapeli,
a fantič je zaspal.

Jaz grem od ljub'ce svoje
ves truden, truden in zaspan,
jaz grem od ljub'ce svoje
ves truden in zaspan.

Prekleta ta ljubezen,
oj, kam, oj, kam me ta pelja,

prekleta ta ljubezen,
oj kam me ta pelja.

Kje so tiste stezice

Čej so 'tiste stezice, k' so včasih bile?
Zdej pa raste grmovje in zeliene trave.
Bom grmovje posekau, travico požeu,
bom naredu stezice, ki so včasih bile.
Vsepovsod so stezice, najlepša je ta,
ki me vodi do hiše, kjer so mam'ca moja.
Moja kosa je rjava, ne reže nič več,
moja dekle je kujava, me ne ljubi n'č več.
Nič ne sekaj grmovja, nič ne gladi staze,
saj ti nis' več moj pob'č, jaz ne tvoja dekle.
Se me dečva sramuje, ko en malo jecljam,
al' tega je vesela, ko tak citrata znam.
Bom rut'č zorau, bom pa heid'co s'jau
bom pa dečvo koj nav, da poraste še ' n'mav.

Dekle je po vodo šla

Dekle je po vodo šla
na visoke planine,
vodo je zajemala,
je ribico zajela.

Ribica prosila je:

“Le pusti me živeti,
rada bi živela še,
se z vodico igrala.”

Cvetela je, cvetela,
oj rožica rdeča,
dekle jo je utrgala,
jo svoj’mu fantu dala.

Visela je, visela,
oj jabolka rdeča,
dekle jo je utrgala,
jo svoj’mu fantu dala.

Ribica je plavala,
rožica venela.

“Ti preljubi fant si moj,
ali drugi pa nobeden.”

Jaz pa pojdem na Gorenjsko

Jaz pa pojdem na Gorenjsko,
tja na gornje Štajersko.

Nihče drug ne pojde z mano
kakor drobna ptičica.

S kljunčkom mi bo pot kazala,
s perjem senco delala.

Pesmice bo prepevala,
kratek čas mi delala.

Mal' počakaj, mal' ponehaj,
da se vreme sprevedri.
Vreme se je sprevedrilo,
zdaj pa moram rajžati.
Ti boš pa doma ostala,
milo se boš jokala.

Izidor ovčice pasel

Izidor ovčice pasel,
lepo žvižgal, lepo pel,
cingel cing cingel cingel cong,
cingel cing cingel cingel cong,
cingel cing cingel cingel cong,
cingel cing cong.
Ko ovčice je zapustil,
stopil je v vojaški stan,
cingel cing...

Na planincah lušno biti

Na planin'cah lušno biti,
tam je dosti mleka piti.
Pastir pa prav': juhe, juhe!
na planin'cah lušno je.
Na planin'cah sonce sije,
ko dolin'ce še megla krije.

Pastir pa prav': juhe, juhe!

na planin'cah lušno je.

Pastirica krav'ce pase,

ona ima svoje špase.

Pastir pa prav': juhe, juhe!

na planin'cah lušno je.

Pastirica žgance kuha,

v lon'c ji pade črna muha.

Pastir pa prav': juhe, juhe!

take žgance sama jej!

Ob bistrem potoku je mlin

Ob bistrem potoku je mlin,

a jaz sem pa mlinarev sin.

Ko mlinček ropoče in voda šumlja,

srce mi veselo igra, igra.

Če mlinček pri miru bi stal,

bi mlinar in kmet žaloval.

In otrok bi jokal ter tožil glasno,

kako je brez kruha hudo, hudo.

Pozimi pa rožice ne cveto

Pozimi pa rožice ne cveto

kaj pa ti dekle za pušelček bo

pušlec pač mora bit, zelen al plav

z njim bom slovo jemal

pušlec ti že naredila bom
s plavoj ga židoj povila bom
da ga boš nosil, za spomin
da se boš troštal z njim
ti boš v ljubljanci na straži stal
dekle si bodeš tam drugo izbral
ti boš pozabil čisto na me
jaz pa nikol na te
deklica deklica kaj govoriš
da se v besedah ne pregrešiš
prej ko bom stopil marša dva
ljubila boš drugega

Šmentana muha

Šmentana muha,
kaj si tak' suha?
kdo te bo plačal?
miha kovačev.
prišli so prišli, štirje poljanci,
komaj so muho vlekli po klanci.
prišli so, prišli, štirje mesarji,
komaj so suho muho zaklali.
prišli so, prišli, štirje debeli, komaj so suho muho pojedli

Slovenija, od kod lepote tvoje

Povsod kjer mi seže pogled,
lepota zasanjana.
Kje najti še lepši je svet,
kje lepše je kot doma?
Se s hribov v daljave zazrem,
prek gričev, dolin, gora.
V daljavi še modro morje uzrem,
kje lepše je kot doma?
Slovenija, od kod lepote tvoje?
Pozdravljamo te iz srca in srečni tu smo doma.
Slovenija, naj tebi pesem poje,
ne išči sreče drugod kot le doma
Povej še oblaček ti bel,
obhodil že ves si svet.
Je lepša dežela še kje,
kot naša kjer sem doma
Je vetrič veselo zavel,
preletel je prek sveta
in takih lepot ni našel nikjer
kot tule, kjer sem doma.